

PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2018/19

Destinace (země, město): Itálie, Udine

Jméno, příjmení: Jana Sovová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav):

Univerzita v Udine (*Università degli Studi di Udine*), Fakulta cizích jazyků a literatur

Sekce českého jazyka a literatury zahájila na Fakultě cizích jazyků a literatur Univerzity v Udine svoji činnost v 80. letech minulého století. Od r. 2013 ji vede profesorka Anna-Maria Perissutti. K rozšíření nabídky přednášek a seminářů přispěly letos v rámci výměnného programu Erasmus+ dvě vyučující z Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, zatímco českou literaturu externě vyučovala Stefania Mella.

Sekce bohemistiky je součástí ústavu *Dipartimento di lingue e letterature, comunicazione, formazione e società*, zatímco lektori administrativně spadají pod univerzitní Jazykové a audiovizuální centrum (*Centro Linguistico e Audiovisivi*). Český jazyk a literaturu lze studovat jako povinný nebo volitelný předmět v bakalářském, magisterském i postgraduálním studiu. Za účast v hodinách lektorátu studenti sice nedostávají kredity, ale od předloňského akademického roku si ji mohou nechat zaregistrovat do studijního plánu. V letošním roce jsme měli celkem 12 studentů – 10 v bakalářském a 2 v magisterském studiu. Další dva posluchači chodili na lektorát nebo na společné akce příležitostně z vlastního zájmu.

Pracovní úvazek lektora činil 14 vyučovacích hodin po 55 minutách a alespoň dvě konzultační hodiny týdně. Technická vybavenost učeben se postupně zlepšuje a od letoška dostali lektori poprvé k zapůjčení pracovní notebook. V budově bylo zavedeno bezdrátové internetové připojení, jehož výkonnost je sice kolísavá a omezená na některá patra, ale oproti minulosti je to zřetelný posun k lepšímu. Každý lektor má poštovní schránku a skříňku ve velké společné místnosti s tiskárnou, scannerem a sociálním zařízením. Příklad papíru do tiskárny je omezený v závislosti na domluvě se sekretářkou. K povinnostem lektora patří mj. spolupráce s univerzitní knihovnou, vyplňování online výkazů v italském jazyce, účast na schůzích a projektech, příprava závěrečných písemných testů a příležitostné překlady či korektury pro potřeby české sekce.

Výuka praktického jazyka na lektorátu probíhá až na úvodní informační setkání a vstupní seminář bez zprostředkovacího jazyka. K vedení překladatelských dílen a komunikaci s kolegy, úřady i veřejností se však lektor neobejde bez aktivní znalosti italštiny. V 1. ročníku jsem používala učebnice L. Holé a P. Bořilové *Čeština Expres* 1, 2 a 3 doplněné o gramatická cvičení, která si průběžně vytvářím podle individuálních potřeb studentů. Ve 2. ročníku jsem zvolila kombinaci učebnic *Communicative Czech Intermediate* (I. Rešková, M. Pintarová) a *Česky krok za krokem 2* (L. Holá, P. Bořilová). Od 3. ročníku pracuji s autentickými materiály a učebnicemi, na kterých jsem se autorsky podílela¹. Záleží mi především na schopnosti studentů kriticky přistupovat k celé škále společenských témat (politiku nevyjímaje) a ústně i písemně se k nim vyjadřovat. Ve všech ročnících se snažím koncipovat hodiny tak, aby studenti dostali co nejvíc slovo a připravovali si vlastní prezentace o tom, co je zajímavé.

Jedna naše studentka byla v březnu hostem Českého literárního centra na rezidenčním pobytu pro literární překladatele. Kromě toho získala 2. místo na 4. ročníku Mezinárodní studentské konference zahraničních studentů češtiny v Praze za prezentaci o vlivu Georga Trakla na dílo Zbyňka Hejdy, jehož poezií se zabývala i v magisterské diplomové práci; další udinská posluchačka si z Mezinárodní studentské konference odnesla 1. místo v překladatelské sekci a zároveň se dočkala zveřejnění překladu ukázky z románu udinské spisovatelky E. Commessatti *Femmine un giorno* (Jeden den ženou) na serveru iLiteratura.cz². I letos několik studentů využilo možnosti stipendijních pobytů na LŠSS v Brně a Praze, a to díky spolupráci s MŠMT v Praze a Honorárním konzulátem Italské republiky v Brně.

zprava: A. Perissutti, S. Vodičková a T. Menotti (foto Michal Klement)

Z mimovýukových aktivit za letošní akademický rok bych chtěla zmínit především únorovou konferenci *Dittatura versus la speranza* (Diktatura versus naděje) spojenou s vernisáží stejnojmenné výstavy v udinské katedrále. K pronásledování příslušníků katolické církve v Československu v letech 1948-1989 se ve

svých příspěvcích vyslovili historik Gianluca Volpi z Univerzity v Udine, Stanislava Vodičková z Ústavu pro studium totalitních režimů v Praze, Remigie Češíková s Vojtěchou Havlovou z Kongregace milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze a Tiziana Menotti, překladatelka knihy Josefa Toufara *Jako bychom dnes zemřít měli*.

¹ Sovová, J., Casadei, L.: *Textová cvičebnice pro zahraniční bohemisty* (Univerzita Palackého v Olomouci, 2005), Bednaříková, B., Sovová, J., Drlíková Sciortino, D.: *FLIP (your) TEACHING aneb Učíme (se) česky* (Univerzita Palackého v Olomouci, 2015), Bednaříková, B., Sovová, J., Kopečková, M.: *FLIP (your) TEACHING 2 aneb Učíme (se) česky 2* (Univerzita Palackého v Olomouci, 2017)

² <http://www.iliteratura.cz/Clanek/40707/commessatti-elena-femmine-un-giorno>

Referáty s českou tematikou byly předneseny i na dvou slavistických sympoziích, konaných na Univerzitě v Udine v září a listopadu – prof. Anna-Maria Perissutti připomněla okolnosti vzniku fresek Josefa Váchala ve slovinské vesničce Soča během 1. světové války, zatímco absolvent češtiny jako třetího jazyka a tanečník Mattia Mantellato analyzoval textové odkazy v taneční choreografii Petra Zusky *Sólo pro tři* z r. 2007, inspirované písněmi Karla Kryla, Vladimíra Vysockého a Jacquesa Brela.

Neformálním konverzačním posezením v udinských barech s názvem *Aperilingue* se letos dostalo oficiální záštity univerzity, takže už se nejedná o soukromou iniciativu hrstky spřízněných lektorek, ale o projekt na zefektivnění výuky cizích jazyků včetně

češtiny. Z filmů, které jsem letos studentům bohemistiky představila, zapůsobil nejsilnějším dojmem snímek *Milada*; odkazem Milady Horákové coby představitelky českého feminismu jsme se pak zabývali v diskusním fóru doplněném o četbu ukázek z knihy Mirka Vodrážky *Rozumí české ženy vlastní historii?*

Začátkem zimního semestru jsme spolu s paní profesorkou Annou-Marií Perissutti připravily výběrový seminář pro 4. ročníky středních škol. Seminář byl součástí cílené propagace tzv. menších jazyků a pro zúčastněné studenty tvořil součást povinné školní praxe. Podle výstupů ze závěrečných písemných prací hodnotili studenti tuto iniciativu jako přínosnou pro rozšíření kulturního rozhledu a výběr budoucího studijního oboru.

Zahájení koncertu pěveckého sboru Trallala

přednes ukázky z české poezie na červnovém zahájení provozu experimentálních univerzitních zahrádek.

Co se týče životních podmínek výměnných lektorů v Udine, univerzita nepřispívá na ubytování ani na sociální či zdravotní pojištění, stravenky apod. Investice do ubytování v centru se vyplatí, v opačném případě je třeba počítat s předraženým jízdným MHD a nedostatečným pokrytím periferie. Cyklostezky se ve městě vyskytují jen sporadicky na krátkých, vzájemně nepropojených úsecích. Přesto je kolo vzhledem

Mattia Mantellato na sympoziu doktorandů slavistiky

k neefektivnosti městských autobusů druhým nejoblíbenějším dopravním prostředkem hned za osobními automobily.

Pracovní prostředí je celkově tvůrčí a přívětivé; dobré vztahy vládnou především mezi lektory cizích jazyků, což kromě účasti na *Aperilingue* dokládá např. pořádání společných večerů se specialitami mezinárodní kuchyně vlastní přípravy.

Udine 24. července 2019

Mgr. Jana Sovová